

Beautitudines, capita quinquaginta quinque

Μακαρισμοί, κεφάλαια νε΄

1 α΄. Μακάριος ὃς γέγονεν ὄλος ἐλεύθερος ἐν Κυρίῳ ἀπὸ πάντων τῶν γηίνων τοῦ ματαίου τούτου βίου καὶ Θεὸν μόνον ἠγάπησε τὸν ἀγαθὸν καὶ εὐσπλαγχνον. 2 β΄. μακάριος ὃς γέγονεν ἀροτῆρ τῶν ἀρετῶν καὶ ὕψωσε θημωνίαν καρπῶν ζωῆς ἐν Κυρίῳ, ὡς ἄρουρα σιτοφόρος. 3 γ΄. Μακάριος ὃς γέγονε γεωργὸς καλὸς τῶν ἀρετῶν καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα πνευματικόν, καὶ τρυγήσας ἐνέπλησε ληνοὺς αὐτοῦ καρποῖς ζωῆς ἐν Κυρίῳ. 4 δ΄. Μακάριος ὃς εὐφρανε τοὺς συνδούλους αὐτοῦ εὐφρασίαν πνευματικὴν ἐκ τοῦ καρποῦ τῶν ἀρετῶν, ὧν πονήσας ἐφύτευσεν ἀποδοῦναι καρπὸν ζωῆς ἐν Κυρίῳ. 5 ε΄. Μακάριος ὁ ἰστάμενος ἐν συνάξει καὶ προσευχῇ, ὡς ἄγγελος οὐράνιος, ἀγνοὺς ἔχων καθ' ἑκάστην τοὺς λογισμοὺς, καὶ πάροδοι οὐκ ἔδωκε τῷ Πονηρῷ αἰχμαλωτίσαι ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ Θεοῦ Σωτῆρος. 6 ς΄. Μακάριος ὁ ἐν γνώσει ποθήσας κλαυθμὸν καὶ μετὰ κατανύξεως ῥάνας ἐπὶ γῆς τὰ δάκρυα, ὡς καλοὺς μαργαρίτας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. 7 ζ΄. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν ἀγιασμόν, ὥσπερ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἐμόλυνε σῶμα αὐτοῦ ἐν σκοτεινοῖς ἔργοις τοῦ Πονηροῦ, ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. 8 η΄. Μακάριος ὁ φυλάσσων τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς ἀγιασμόν τῷ Σωτῆρι, καὶ οὐ κατήσχυνε ψυχὴν ἑαυτοῦ ἐν ἔργοις ἀλλοτρίοις, ἀλλ' ἔμεινεν εὐάρεστος ἐν Κυρίῳ. 9 θ΄. Μακάριος ὁ μισήσας αἰσχροεργίαν μεστήν οὖσαν τῆς αἰσχύνης, καὶ ἑαυτὸν παρέστησε θυσίαν ζῶσαν, εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. 10 ι΄. Μακάριος ὁ αἰεὶ ἔχων ἐν ἑαυτῷ μνήμην Θεοῦ· ἔσται γὰρ ὄλος αὐτὸς ὡς ἄγγελος οὐράνιος ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λειτουργῶν τῷ Κυρίῳ. 11 ια΄. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν μετάνοιαν τὴν σώζουσαν ἀμαρτωλοὺς, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ πρᾶξαι φαῦλον, ὡς ἀγνώμων ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. 12 ιβ΄. Μακάριος ὁ καθεσθεὶς ἐν κελλίῳ, ὡς γενναῖος στρατιώτης, φυλάσσων θησαυρὸν βασιλείας, τουτέστι τὸ σῶμα αὐτοῦ σὺν τῇ ψυχῇ ἀμέμπτους ἐν Κυρίῳ. 13 ιγ΄. Μακάριος ὁ καθεσθεὶς ἐν κελλίῳ, ὡς ἄγγελος ἐν οὐρανῷ, ἀγνοὺς ἔχων τοὺς λογισμοὺς καὶ ἐν στόματι ὑμῶν τῷ ἔχοντι ἐξουσίαν πάσης πνοῆς. 14 ιδ΄. Μακάριος ὃς γέγονεν ὡς Σεραφίμ καὶ Χερουβίμ, καὶ οὐκ ὤκνησέ ποτε πρὸς λειτουργίαν πνευματικὴν, ἀδιαλείπτως δοξολογῶν τὸν Κύριον. 15 ιε΄. Μακάριος ὁ γέμων αἰεὶ χαρᾶς πνευματικῆς, καὶ οὐκ ἐρραθύμησε βαστάσας τὸν χρηστὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου· στεφανωθήσεται γὰρ ἐν δόξῃ. 16 ις΄. Μακάριος ὁ ἐκκαθάρας ἑαυτὸν ἀπὸ πάσης κηλίδος ἀμαρτιῶν, ἵνα μετὰ παρησίας δέξηται εἰς οἶκον ἑαυτοῦ τὸν τῆς δόξης Βασιλέα, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. 17 ιζ΄. Μακάριος ὁ προσερχόμενος μετὰ φόβου καὶ τρόμου καὶ φρίκης τοῖς ἀχράντοις μυστηρίοις τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἐπεγνωκῶς ὅτι βίον ἀκατάλυτον ἐδέξατο ἐν ἑαυτῷ. 18 ιη΄. Μακάριος ὁ μελετῶν καθ' ἑκάστην τὸν θάνατον καὶ καταργήσας πάθη αἰσχροῦ ἐμφωλεύοντα ἐν καρδίαις τῶν ἀμελῶν· παρακληθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ χωρισμοῦ. 19 ιθ΄. Μακάριος ὃς μέμνηται διηνεκῶς τοῦ φόβου τῆς γενένης καὶ σπεύδει ἐν δάκρυσιν καὶ στεναγμοῖς εἰλικρινῶς μετανοεῖν ἐν Κυρίῳ· ὅτι ῥυσθήσεται ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης. 20 κ΄. Μακάριος ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν διηνεκῶς ἐκουσίως· στεφανωθήσεται γὰρ ὑπὸ τοῦ ταπεινώσαντος ἑαυτὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν. 21 κα΄. Μακάριος ὁ μετὰ πάσης εὐλαβείας καθεσθεὶς ἐν κελλίῳ, ὡς Μαρία παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου, καὶ ἔσπευσεν, ὥσπερ ἡ Μάρθα, εἰ ὑποδοχὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος. 22 κβ΄. Μακάριος ὁ πυρωθεὶς φόβῳ Θεοῦ, ἔχων αἰεὶ ἐν ἑαυτῷ τὴν θερμὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ κατέφλεξε τὰς ἀκάνθας καὶ τριβόλους τῶν πονηρῶν λογισμῶν. 23 κγ΄. Μακάριος ὃς οὐκ ἐμίγη χειρὰς αὐτοῦ ἐν ἔργοις ἀλλοτρίοις, ὡς βέβηλος· καὶ γὰρ

περὶ τούτου κρίσις ἔσται ἐν ἡμέρᾳ φοβερᾷ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. 24 κδ'. Μακάριος ὁ γεωργῶν ἐννοίας καλὰς καὶ ἀγαθὰς καθ' ἐκάστην, καὶ νικήσας, τῇ ἐλπίδι, ἀκηδίας τὸ πονηρὸν πάθος, ᾧ πολεμοῦνται ἀσκηταὶ τοῦ Κυρίου. 25 κε'. Μακάριος ὃς γέγονεν ὡς γενναῖος πολεμιστῆς ἐν τῇ ἔργῳ τοῦ 25 Κυρίου, διεγείρων τοὺς ῥαθύμους, παρακαλῶν ὀλιγωροῦντας ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ Κυρίου. 26 κς'. Μακάριος ὃς γέγονε κατάκαρπος ἐν Κυρίῳ, ἵνα φρουροὺς ἔχη τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους, ὡς τὸ δένδρον τὸ ἔγκαρπον φρουρὸν ἔχει τὸν γεωργὸν τὸν ἴδιον. 27 κζ'. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν πραῦτητα ἐν συνέσει πνευματικῇ, καὶ οὐκ ἐπτερνίσθη ὑπὸ τοῦ πονηροῦ Ὁφειως, ἐλπίδα ἔχων τὸν Κύριον τὸν ἀγαθὸν καὶ εὐσπλαγχνον. 28 κη'. Μακάριος ὁ τιμῶν τοὺς Ἁγίους καὶ ἀγαπῶν τὸν πλησίον καὶ φθόνον ἐξορίσας ἐκ τῆς ψυχῆς τῆς ἰδίας, δι' ὃν Κάιν ἀδελφοκτόνος ἐγένετο. 29 κθ'. Μακάριος ὁ ἐν ἔργῳ ἐλέγξας τὸν τύραννον καὶ οὐκ ἔπτηξεν ἐκ προσώπου τῆς φλογὸς τῶν ἡδονῶν· δροσισθήσεται γὰρ αὐτοῦ ἡ ψυχὴ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. 30 λ'. Μακάριος οὗ οὐκ ἴσχυσε τὸ σκοτεινὸν νέφος διαβολικὸν ἐπιδραμεῖν τῷ νῶ καὶ στερῆσαι τοῦ γλυκείου φωτὸς καὶ τῆς εὐφροσύνης τῶν δικαίων. 31 λα'. Μακάριος ὁ φωτισθεὶς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας, ἐνοπτριζόμενος ἀεὶ τὸν Κύριον· κουφισμὸν γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐδέξατο τῶν παθῶν καὶ τῶν πονηρῶν λογισμῶν. 32 λβ'. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν ῥήσεις καλὰς καὶ ἀγαθὰς, καὶ μισῶν λόγους αἰσχροὺς φθοροποιούς, ὅτι οὐ γενήσεται αἰχμάλωτος τῷ Πονηρῷ. 33 λγ'. Μακάριος ὁ νουθετῶν τὸν πλησίον φόβῳ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἠπάτησε ψυχὴν αὐτοῦ, φοβούμενος καθ' ἐκάστην τὴν σιδηρᾶν ῥάβδον τοῦ Ποιμένου τοῦ μεγάλου. 34 λδ'. Μακάριος ὁ ὑπακούων τῷ πλησίον κατὰ Θεόν, καὶ τὰς θλίψεις ὑπομένων εὐχαριστῶν· στεφανωθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος, ὁμολογητῆς γενόμενος ἐν Κυρίῳ. 35 λε'. Μακάριος ὁ μὴ ἐλασθεὶς ὑπὸ πάθους ἀκηδίας, ὡς ἄνανδρος· ἀλλ' ἤρατο ὑπομονὴν τὴν τελείαν, ἐν ἣ πάντες οἱ Ἅγιοι τοὺς στεφάνους ἐδέξαντο. 36 λς'. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν ἐγκράτειαν κατὰ Θεόν, καὶ οὐ κατεγνώσθη χάριν γαστρὸς ὡς τρυφητῆς καὶ ῥυπαρός· μεγαλυνθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐν Κυρίῳ. 37 λζ'. Μακάριος ὁ μὴ μεθυσθεὶς ἐν οἴνῳ ὡς ἄσωτος, ἀλλ' εὐφραϊνόμενος καθ' ἐκάστην ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ πάντες οἱ Ἅγιοι εὐφραίνονται διηνεκῶς. 38 λη'. Μακάριος ὁ οἰκονομῶν κατὰ Θεὸν τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, καὶ οὐ κατεγνώσθη ὑπὸ Θεοῦ τοῦ Σωτῆρος ὡς φιλάργυρος καὶ ἄσπλαγχνος τῷ πλησίον. 39 λθ'. Μακάριος ὁ ἀγρυπνῶν ἐν προσευχαῖς καὶ ἀναγνώσει καὶ τῷ ἔργῳ τῷ ἀγαθῷ· φωτισθήσεται ὁ τοιοῦτος τοῦ μὴ ὑπνοῦν εἰς θάνατον. 40 μ'. Μακάριος ὃς γέγονε σαγήνη καλὴ πνευματικὴ καὶ ἐζώγησε πολλοὺς τῷ Δεσπότη τῷ ἀγαθῷ· ἐπαινεθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος σφόδρα ἐν Κυρίῳ. 41 μα'. Μακάριος ὃς γέγονε τύπος καλὸς τῷ πλησίον καὶ οὐκ ἔπληξε συνείδησιν τοῦ συνδούλου ἐπιτελῶν ἀθέμιτα· ἐνευλογηθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐν Κυρίῳ. 42 μβ'. Μακάριος ὃς γέγονε μακρόθυμος καὶ εὐσπλαγχνος, καὶ οὐκ ἐδούλωσε τῷ βαρβάρῳ, θυμῷ φημί καὶ τῇ μὴνιδι τῇ πονηρᾷ· ὑψωθήσεται γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐν Κυρίῳ. 43 μγ'. Μακάριος ὁ ὑψωθεὶς ἐν ἀγάπῃ, γενόμενος ὡσπερ πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη· ἦντινα θεασάμενος ὁ ἐχθρὸς ὑπεχώρησε μετὰ φόβου, φρίζας αὐτῆς τὴν ἀσφάλειαν ἐν Κυρίῳ. 44 μδ'. Μακάριος ὃς ἔλαμψεν ἐν τῇ πίστει τοῦ Κυρίου, ὡσπερ λύχνος φαιδρὸς ἐπὶ λυχνίαν ὑψηλὴν, καὶ ἐσκοτισμένας ψυχὰς ἐφώτισεν ἐξακολουθούσας τῇ αἰρέσει τῶν ἀπίστων καὶ δυσσεβῶν. 45 με'. Μακάριος ὁ ἀγαπῶν ἀλήθειαν διηνεκῶς, καὶ οὐ δέδωκεν στόμα αὐτοῦ ὡς ἀσεβείας ὄργανον τῷ ψεύδει, φοβούμενος τὸ πρόσταγμα τὸ περὶ ἀργοῦ λόγου. 46 μς'. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων τὸν πλησίον, ὡς ἄσοφος, ἀλλ' ὡς συνετὸς καὶ πνευματικὸς ἠγωνίσαστο τοῦ ἐκβαλεῖν τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ἰδίου ὀφθαλμοῦ. 47 μζ'. Μακάριος οὗ ἦνθησεν ἡ καρδία, ὡσπερ φοῖνιξ, ἐν ὀρθότητι πίστεως, καὶ οὐ γέγονεν, ὡς ἀκάνθαις, ἐξωσμένη τῇ αἰρέσει τῶν ἀπίστων καὶ δυσσεβῶν. 48 μη'. Μακάριος ὁ ἐγκρατῆς γενόμενος τῶν βλεφάρων, καὶ οὐκ ἠπάτησεν αὐτὸν νοερῶς καὶ αἰσθητῶς δέρμα σαρκός, μετ' ὀλίγον ἀποστάζον

τοὺς ἰχῶρας. 49 μθ'. Μακάριος ὁ ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου, καὶ ἐμίσησεν ὑπερηφανίαν, πρὶν ὑπὸ θανάτου ἐλεγχθῆ τὸ ἀσθενὲς τῆς φύσεως ἡμῶν ἐν τῷ τάφῳ σηπόμενον. 50 ν'. Μακάριος ὁ ἐννοῶν τοὺς ἐν μνήμασι σωρηδὸν καθεύδοντας, καὶ ἀπώσαμενος πᾶσαν ἐπιθυμίαν δυσώδη· ἐγερθήσεται γὰρ ἐν δόξῃ, ἥνικα ἠχήσει ἢ οὐράνιος σάλπιγξ, ἀφυπνίζουσα πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. 51 να'. Μακάριος ὁ ἐν συνέσει πνευματικῇ καθορῶν τὸν χορὸν τῶν ἀστέρων τῇ δόξῃ λαμπόμενον καὶ τὸ κάλλος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπιποθῶν θεάσασθαι τὸν Ποιητὴν τῶν ἀπάντων. 52 νβ'. Μακάριος ὁ ἔχων ἐν νῶ τὸ πῦρ τὸ κατελθὸν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ καὶ τὰς φωνὰς τῶν σαλπύγγων, καὶ Μωυσέα ἰστάμενον ἀναμέσον μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ μὴ ἀμελήσας τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας. 53 νγ'. Μακάριος ὁ μὴ ἔχων τὴν ἐλπίδα ἐπ' ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐπὶ Κύριον τὸν ἐρχόμενον πάλιν μετὰ δόξης πολλῆς κρῖναι τὴν σύμπασαν ἐν δικαιοσύνῃ· ἔσται γὰρ ὡς δένδρον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, καὶ οὐ διαλείψει ποιεῖν καρπὸν. 54 νδ'. Μακάριος οὗ γέγονεν ἡ διάνοια ἐν χάριτι, ὥσπερ νέφος μεστὸν ὑετοῦ, καὶ ἐπότισε ψυχὰς βροτῶν εἰς αὐξήσιν καρπῶν ζωῆς· ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἡ χάρις εἰς καύχημα αἰώνιον. 55 νε'. Μακάριοι οἱ νήφοντες κατὰ Θεὸν διηνεκῶς· σκεπασθήσονται γὰρ ὑπὸ Θεοῦ ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· υἱοὶ νυμφῶνος γενόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει καὶ εὐφροσύνῃ ὄψονται τὸν Νυμφίον. Ἐγὼ δὲ καὶ οἱ ὅμοιοί μου ῥάθυμοι καὶ φιλήδονοι κλαύσομεν καὶ πενθήσομεν, θεωροῦντες τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐν δόξῃ ἀνεικάστω, ἑαυτοὺς δὲ ἐν βασάνοις. Ἀναλογίζω μὲ καθ' ἑαυτόν, ἀγαπητοί, καὶ πλήρης γίνομαι δακρύων, ὅτι ἀρξάμενος τοῦ τρέχειν ἠτόνησα, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ σταδίου τὸν δρόμον κατέλυσα, ἐλεεινὸν θέαμα τοῖς ἐμὲ θεωροῦσι γενόμενος. Πῶς μὴ πενήθω τὴν πολλὴν ῥαθυμίαν, τὴν πολλὴν μου ἀμέλειαν; Οἱ μὲν γὰρ ἐν σάκκῳ καὶ σιδήρῳ ἑαυτοὺς ἐταπείνωσαν, οἱ δὲ συγκλεισμῷ καὶ νηστείᾳ τῷ Κυρίῳ ἐδούλευσαν, ἕτεροι δὲ ἐπὶ στύλων τὸν ἀγῶνα ἀμέμπτως ἐξετέλεσαν, ἄλλοι ἐν ἐρημίᾳ καὶ μονίᾳ τὴν ἀρετὴν κατώρθωσαν, ἄλλοι ἐν ὑποταγῇ τοὺς στεφάνους ἐδέξαντο· ἐγὼ δὲ ὁ ἄθλιος καὶ οἱ ὅμοιοί μου ῥάθυμοι καὶ φιλόδοξοι, τὸ μὲν σχῆμα τῆς εὐσεβείας ἐνεδύθημεν, τοῖς δὲ ἔργοις τὴν εὐσέβειαν ἀπεδύθημεν. Τίς ἄρα ἀναλογίζεται τὰ παθήματα τῶν ἀγίων Μαρτύρων, οὐ μόνον ἀρρένων, ἀλλὰ καὶ θηλειῶν, καὶ οὐκ ἐξίσταται τῇ διανοίᾳ; Ἐκεῖνοι τὸν ἴδιον Δεσπότην μιμούμενοι, ἑαυτοὺς ἐταπείνουσαν· ἡμεῖς δὲ τιμὰς καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐπιθυμοῦμεν. Ἐκεῖνοι ἐν φυλακαῖς κατεκλείσθησαν ἐν λιμῷ καὶ βασάνοις καὶ σιδήρῳ δι' εὐσέβειαν· ἡμεῖς δὲ μικρὰν κακοπάθειαν ἐκουσίως ὑπομεῖναι οὐ δυνάμεθα, ἀλλὰ τὰ ἀπολαυστικὰ παντὶ σθένει μεταδιώκομεν. Ἐκεῖνοι ὑβρίζομενοι καὶ ὄνειδιζόμενοι καὶ ἐξουθενούμενοι ἕως θανάτου, ἠδέως ὑπέμεινον· ἡμεῖς δὲ καὶ παρακαλοῦμενοι, ὀλιγωροῦμεν. Ἐκεῖνοι πυρὸς κατεπολέμησαν· ἡμεῖς δὲ σκληρὸν λόγον οὐ βαστάζομεν. Ἐκεῖνοι μετὰ βασάνων δημοσίως ἐπόμπευον, καὶ χαίροντες ἐβάδιζον· ἡμεῖς δὲ καὶ ἀκούοντες αὐτῶν τοὺς ἀγῶνας ὑπερθαυμάζομεν, μιμήσασθαι δὲ αὐτῶν τοὺς ἀγῶνας οὐ προαιρούμεθα. Χρῆζομεν τοιγαροῦν πολλῶν στεναγμῶν καὶ δακρύων, ἵνα μὴ ἀπορριφῶμεν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πολλῆς δόξης ἀποκειμένης τοῖς ἀγωνιζομένοις. Μὴ οὖν ἀμελήσωμεν, μηδὲ ῥαθυμήσωμεν ἐν ταῖς λειτουργίαις· οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου τῶν δούλων αὐτοῦ, οἵτινες ὀλοσχερῶς παρέσχον ἑαυτοὺς τῷ θελήματι αὐτοῦ. Ἀπετάξαντο τῷ βίῳ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τῶν κατὰ σάρκα γονέων ἑαυτοὺς ἐμάκρυναν· κρούουσιν ἐν τῇ θύρᾳ αὐτοῦ τρίτην, ἕκτην, ἐνάτην, ἐσπέρας, ὄρθρου, μᾶλλον δὲ ὄλην τὴν ἡμέραν καὶ ὄλην τὴν νύκτα, καὶ νομίζεις, ὅτι παριδεῖν ἔχει ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ταπείνωσιν; Μὴ γένοιτο. Ὑπομένουσι γὰρ συγκλεισμόν, κόπον ἐργοχείρου· ὑπομένουσι νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν καὶ προσβολὰς πνευμάτων πονηρῶν· κλίνουσι γόνυ εἰς προσευχὴν· κρούουσι συνεχῶς τὸ μέτωπον εἰς τὸ ἔδαφος, δεόμενοι τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ· καὶ ὑπεριδεῖν ἔχει τὴν τοσαύτην ἰκεσίαν; Μὴ γένοιτο. Ἀνθρώπῳ ἰταμῷ καὶ αὐστηρῷ ἕαν

τις προσέλθη ἐπιμελῶς, κάμπτεται πρὸς συμπάθειαν. Καὶ ὁ Θεὸς ὁ φιλόανθρωπος, ἀγαθός, ὁ πλούσιος ἐν ἐλέει καὶ ἀχαρίστους ἐλεῶν, ὑπεριδεῖν ἔχει τὴν τοσαύτην κακουχίαν, τὴν εὐλάβειαν, τὸν στεναγμόν, τὰ δάκρυα, τὴν συμπάθειαν, τὸν ἀγιασμόν, τὴν ταπείνωσιν, τὴν σιωπὴν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ὑπομονήν, τὴν τῶν ὑπερηφάνων ἐξουδένωσιν; Οὐδαμῶς. Μὴ τοίνυν δυσπιστεύσωμεν, ἀγαπητοί, μηδὲ ῥαθυμίσωμεν ἐν ταῖς λειτουργίαις, ἀλλὰ μᾶλλον θαρσαλέως κρούσωμεν. Ὅσον γὰρ ἐπιμένεις κρούων, τοσοῦτον πλεονάζει σου ὁ μισθός. Νῆφε καθ' ἑκάστην· ἦ γὰρ ὥρα, ἦ οὐ προσδοκᾷς, ἀποστελεῖ Κύριος τοῦ συνάξει σε εἰς ἀποθήκην ζωῆς, εἰς τὸν χορὸν τῶν δικαίων, ἵνα τοῦ λοιποῦ ἀναπαύσῃ καὶ ἀμεριμνήσῃς, ἔνθα οὐκ ἔστι πόλεμος καὶ ἀντικείμενος· ἀνήρηται γὰρ ἐκεῖ ὁ ἐχθρὸς πολεμῶν, καὶ αἱ ἀφορμαὶ τοῦ πολέμου. Ἔστι δὲ ἡ ἀφορμὴ τοῦ πολέμου ἐπιθυμία κάλλους πρὸς συνουσίαν. Ἄλλ' ἐν οὐρανοῖς οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοί εἰσιν ἐν οὐρανῷ. Πάλιν εἰσὶν ἀφορμαὶ τοῦ πολέμου, πλοῦτος, δόξα ἐπίγειος· ἀλλὰ ταῦτα πάντα φθαρτὰ εἰσιν, ἐπίγεια τυγχάνοντα· διὸ καὶ τις τῶν Ἁγίων διδάσκει ἡμᾶς λέγων· μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· ἐάν τις τὸν κόσμον ἀγαπᾷ, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ· ἡ γὰρ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ. Καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ. Ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὡσπερ γὰρ ὁ περιπεσὼν εἰς χωρίον ἀκανθῶν πλήρης, θλίβεται συνεχόμενος ὑπ' αὐτῶν, ἄχρις οὗ ἐξέλθῃ εἰς τόπον καθαρὸν· ἐπὶ δὲ ἐξέλθῃ, οὐ φοβηθήσεται τὰς ἀκάνθας· οὕτως καὶ οἱ Ἅγιοι περιπεσόντες τῷ αὐτῷ χωρίῳ τῇ σπουδῇ καὶ τῇ φιλοπονίᾳ δίκην ὑποδημάτων ἐχρήσαντο, καὶ βαδίσαντες ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, ὑπ' αὐτῶν οὐκ ἐτρώθησαν. Οἱ δὲ τὴν ἀμέλειαν διώξαντες, καὶ τῇ μισοπονίᾳ εἰς τέλος ἑαυτοὺς ἐκδεδωκότες, ὑπ' αὐτῶν κατεφθάρησαν. Τοῦτο δὲ σημαίνων ὁ Κύριος, προσέταξε δοθῆναι τῷ ἐπιστρέψαντι υἱῷ ὑποδήματα τοῖς ποσὶ μετὰ τὴν στολὴν καὶ τὸν δακτύλιον, ἵνα θαρσαλέως καὶ ἀφόβως καταπατήσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὁφείως. Παρειακάξει δὲ τῷ ἀκανθῶδει τόπῳ τὸν παρόντα βίον, ἐν ᾧ αἱ ἀμαρτίαι δίκην ἀκανθῶν ἀναφύουσι· τῷ δὲ καθαρῷ τόπῳ, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἣτις ἐστὶ τοῦ Βασιλέως τοῦ μεγάλου, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός. Ἦς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ φιλοανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.